

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
Direcció General del Patrimoni Cultural
Servei d'Arqueologia i Paleontologia
Biblioteca del Patrimoni Cultural

6830

Variant de la carretera de la carretera N-II a l'eix Pirinenc per Borrassà i Ordí

Dolors Codina i Reina

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

JANUS, S.L.

VARIANT DE LA CARRETERA A LA NACIONAL II. EIX PIRINENC: TRAM BORRASSÀ-ORDIS (ALT EMPORDÀ)

Seguiment arqueològic

1. Introducció

La construcció de la variant de la carretera Borrassà-Ordí, que enllaçarà la Nacional II amb l'Eix Pirinenc, a l'alçada d'aquestes dues poblacions, ha propiciat una actuació arqueològica basada en el seguiment del rebaix de les terres que afecten l'obra. La intervenció arqueològica es va iniciar el proppassat mes de setembre de 2001.

Les coordenades UTM dels dos nuclis principals són:

Borrassà : 494000.00/467475.00

Ordí : 492450.00/4674225.00

Els treballs de prospecció prèvia i seguiment dels rebaixos de terra han estat efectuats per la signant de la present memòria entre els dies 3 i 17 de setembre de 2001 amb permís i control tècnic de l'Institut d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya.

2- Realització del seguiment

Els treballs efectuats es van dividir en tres fases:

2.1. Consulta de documentació: Es va consultar la Carta Arqueològica de les Comarques de Girona (Nolla & Casas, 1984) i el fons documental del Museu d'Arqueologia de Catalunya. Girona.

Els resultats d'aquestes consultes van estar negatius, tot i la proximitat de jaciments ben documentats, com el que es troba al complex lúdic-esportiu de Torremirona, situat al final del tram que ens afecta.

- 2.2 Prospecció superficial dels terrenys afectats per les obres:** Abans de l'inici dels moviments de terres i de l'entrada de les màquines es va procedir a realitzar una prospecció terrestre de la zona afectada.

El terreny afectat pel traçat de l'obra és una plana amb lleus turonets, tota ella amb conreus de cereals, blat bàsicament, i explotacions d'olivera. Tant sols un petit tram afecta una zona boscosa de alzines i pins mediterranis, en aquesta zona va ser impossible realitzar la prospecció prèvia al rebaix de terres atesa la gran quantitat de sotabosc que hi havia. En canvi en els camps de conreu no va haver-hi cap problema per a realitzar la prospecció.

- 2.3 Seguiment de les obres :** S'han seguit tots els rebaixos superficials de terra del tram afectat, aquests ens han permès veure l'estratigrafia geològica del tram, tota ella estèril a nivell antròpic. La seqüència és la següent: Un primer nivell de terres vegetals, d'un guix variable, entre 50-70 cm, posades directament sobre el substrat natural i el subsòl.

3. Resultats

En el moment de realitzar la prospecció terrestre del traçat vam localitzar un fragment d'un antic camí ramader transhumant, utilitzat per la gent de la zona per traslladar el bestiar oví des de les planes de l'Empordà fins a les zones altes del Pirineu¹.

¹ Font Oral. Un senyor de la zona ens va informar de la funció i del traçat de l'antic camí.

Aquest fragment de camí es troba situat a l'oest de la carretera actual que mena cap al veïnat de Pols, dins d'un petit bosc de pins. Pel què fa a la seva ubicació en relació amb la variant en construcció ens hem de situar en el full n.7 del traçat general , a l'alçada de l'estaca 5+600, el camí es troba entre aquest punt i la rotonda d'accés a Pols (fig.1).

Arqueològicament es tracta d'una estructura molt malmesa pel pas del temps, aprofita el substrat natural com a base i s'anivella amb rierencs i fragments de teula (photos: 4-5-6-7). La seva cronologia, degut a la manca de material, és poc precisa. La realització d'un tall N-S (fig.2) ens ha permès veure la seva estratigrafia i confirmar, per la presència de teula moderna dins el reompliment, la utilització del camí almenys en època moderna. Aquest fet no exclou però, una major antiguitat de les restes.

El seguiment del rebaix de les terres no va aportar cap més troballa.

4. Conclusions

La campanya de prospecció i seguiment dels rebaixos de terres de la variant Borrassà-Ordis ha tingut un resultat negatiu –tret del fragment de camí ramader- i no s'hi ha detectat cap jaciment arqueològic.

No obstant hem de remarcar la importància d'haver realitzat aquest seguiment atesa la proximitat de restes romanes en el complex de Torremirona.

5. Bibliografia

Nolla, J.M., Casas, J., 1984, *Carta Arqueològica de les Comarques de Girona. El poblament d'època romana al N.E. de Catalunya*, Centre D'Investigacions Arqueològiques de Girona, Generalitat de Catalunya, Diputació de Girona i Patronat Eiximenis, Girona, 1984.

JANUS, S.L.

PLANIMETRIA

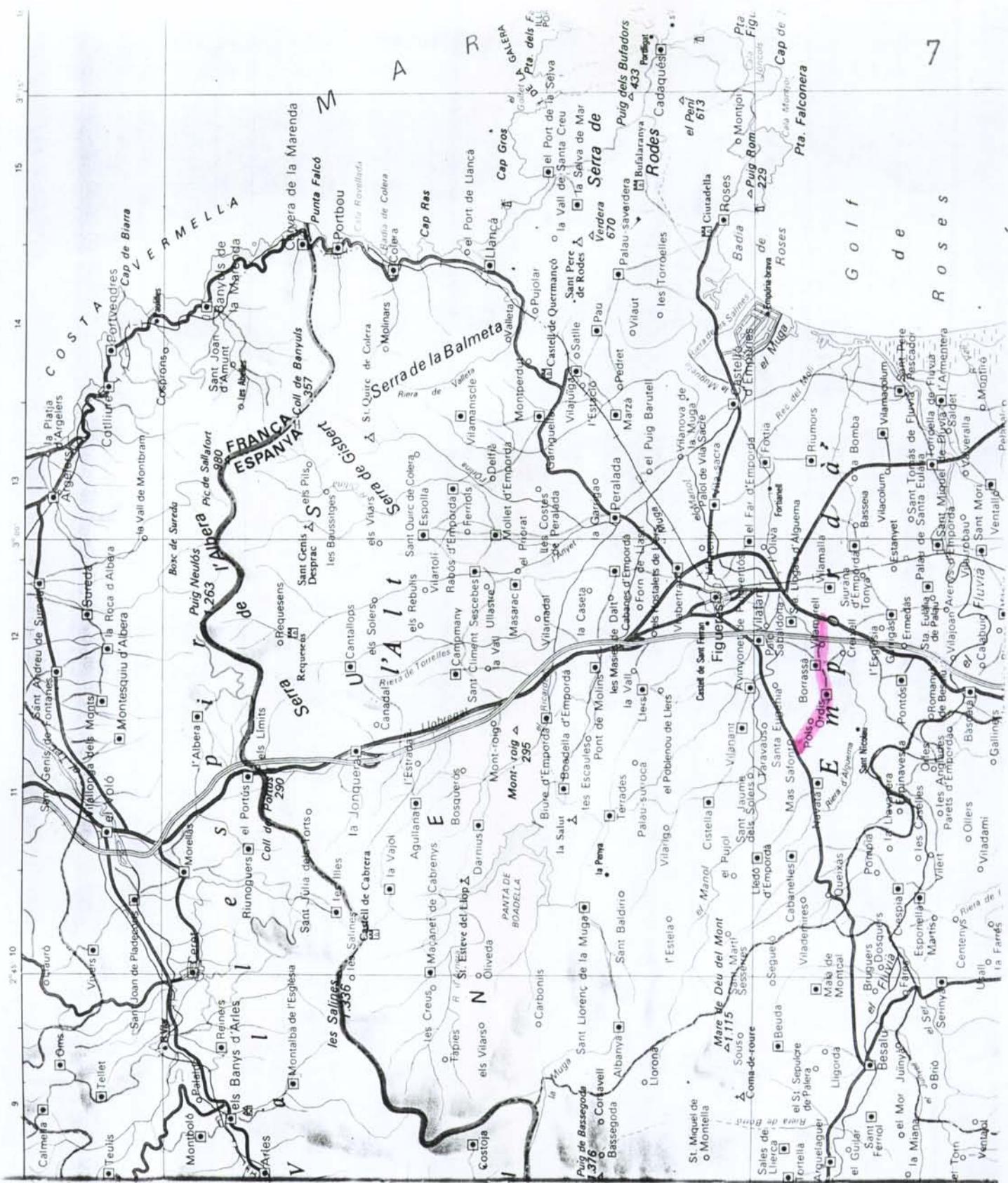
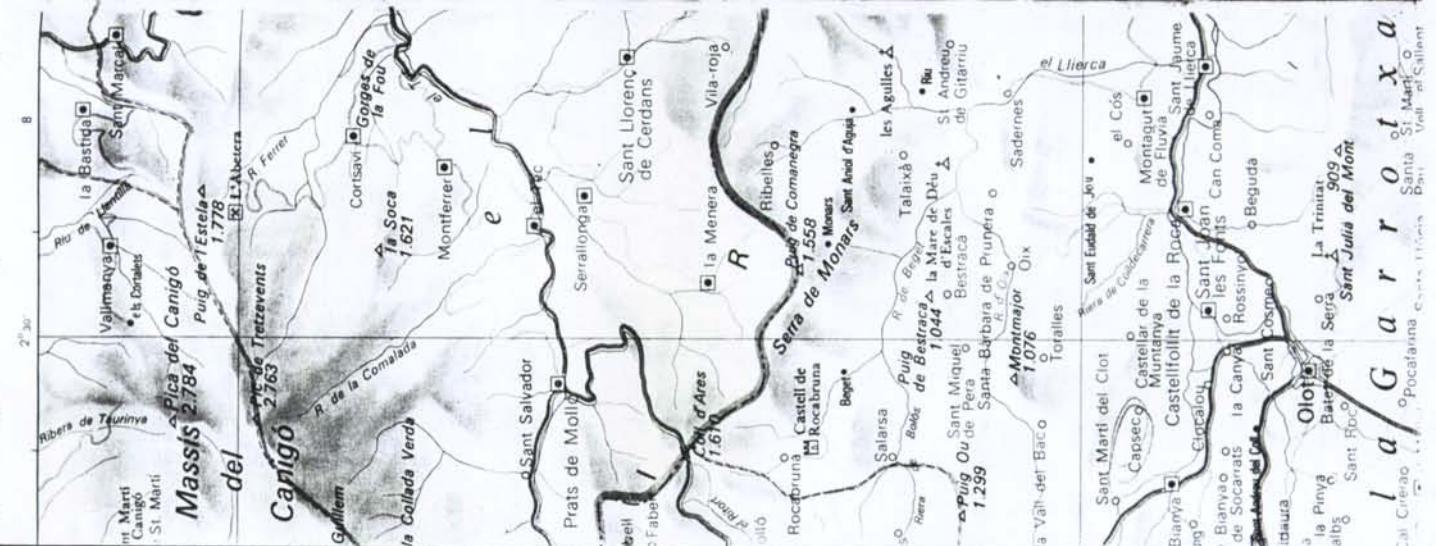
JANUS, S.L.

PLANIMETRIA

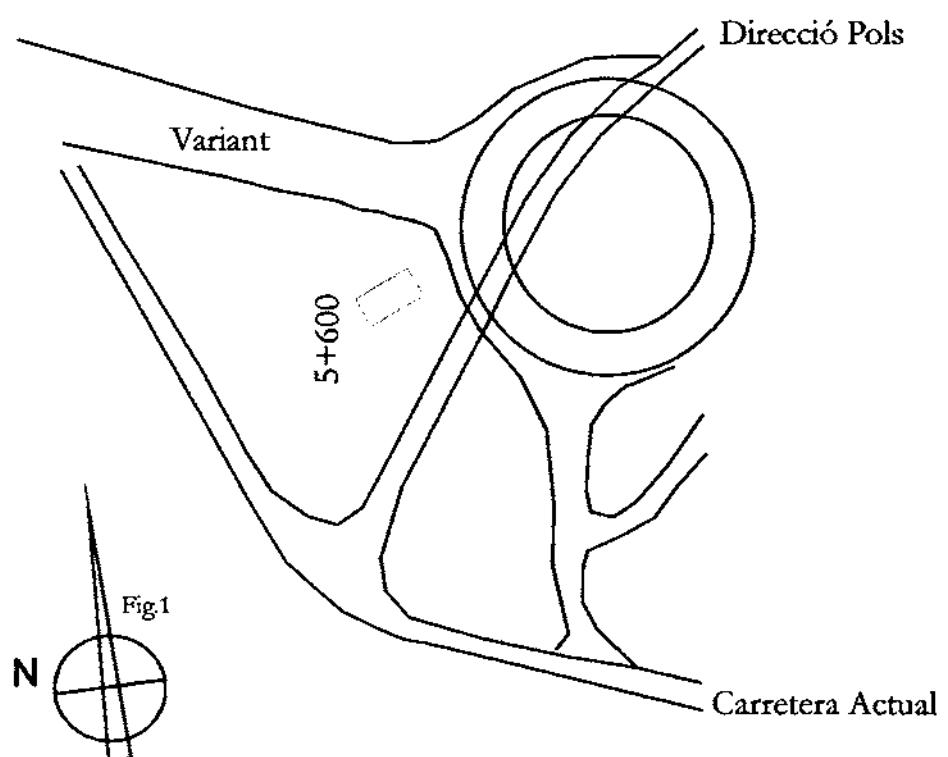
1. Plànot de situació general de la zona afectada per les obres.
2. Fig. 1: Situació del camí ramader
3. Fig. 2 : Detall de la secció del camí ramader
4. Projecte de construcció de la variant.

l'alt empordà, el baix empordà

a, el gironès, la selva.

Situació del camí ramader

Full n. 7 Planta General

SECCIÓ N-S DEL CAMÍ TRANSHUMANT

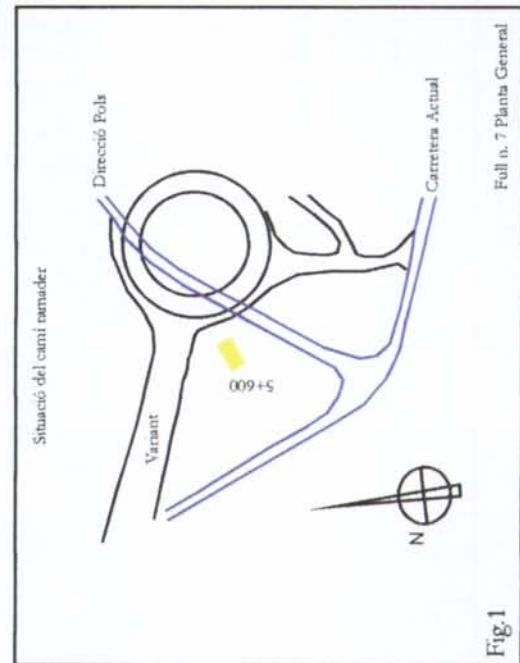
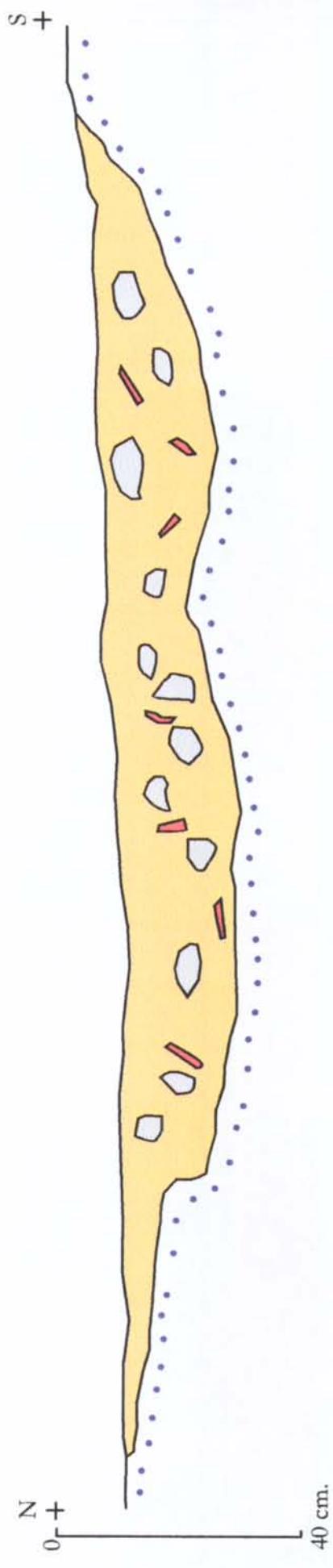
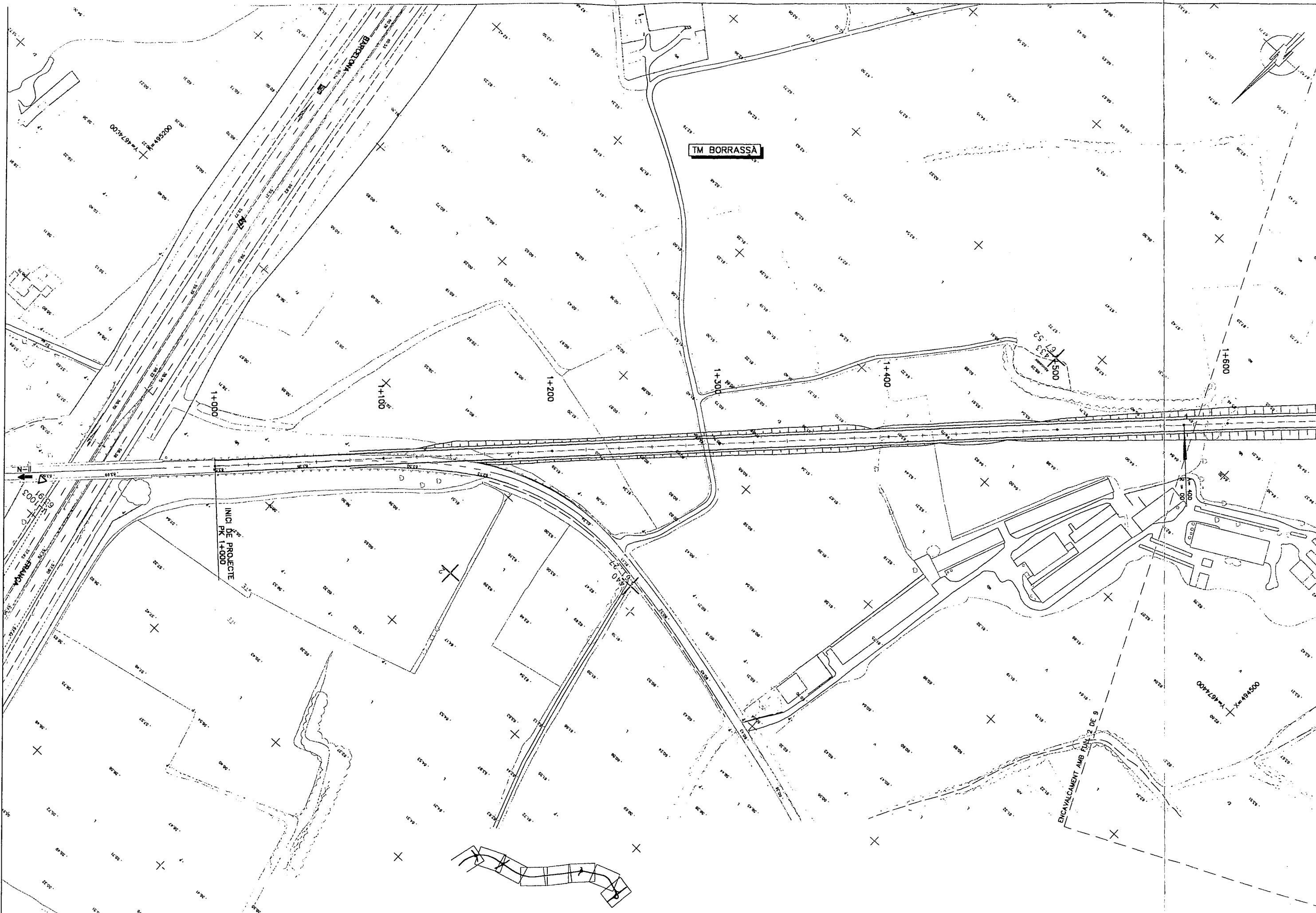
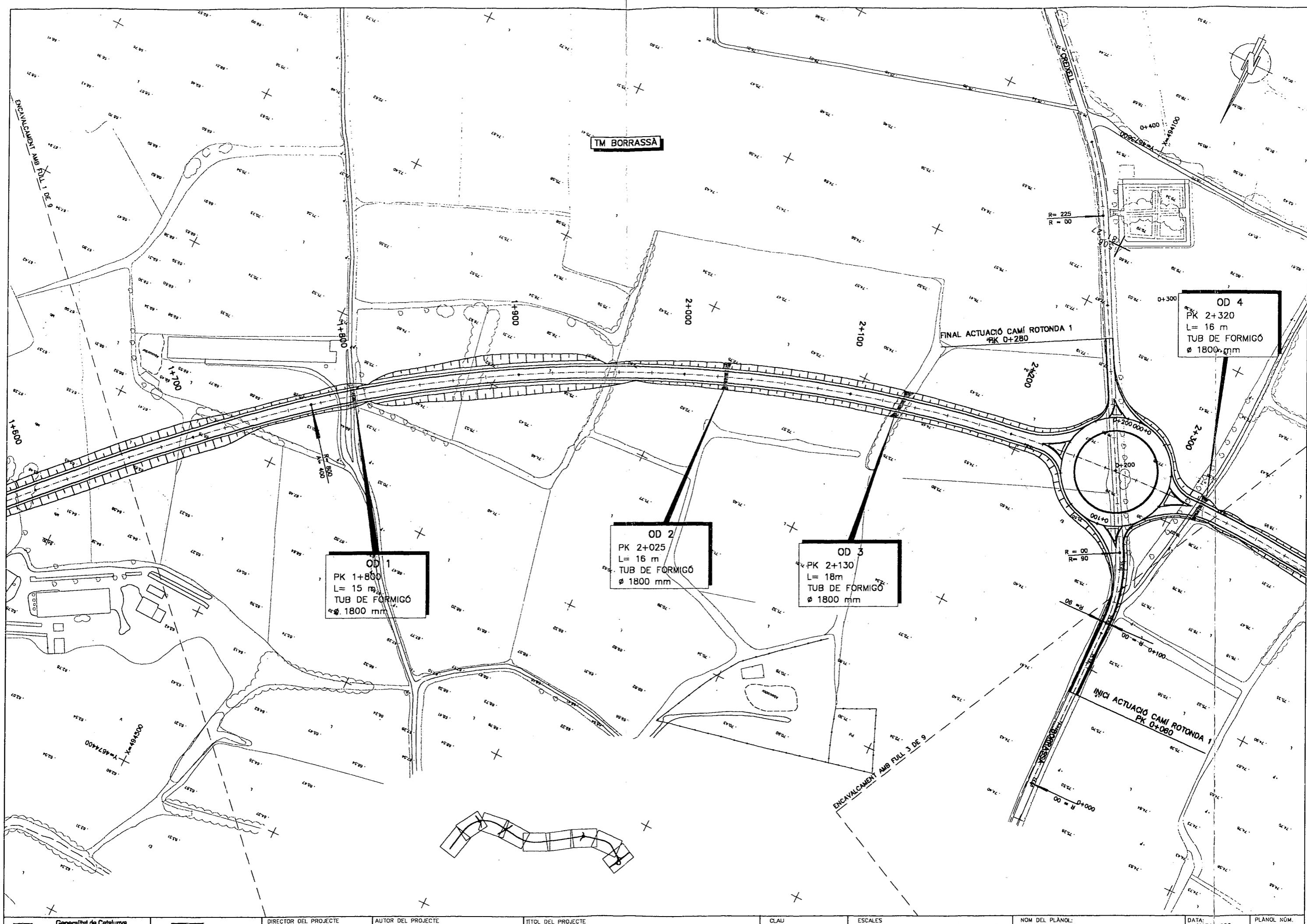

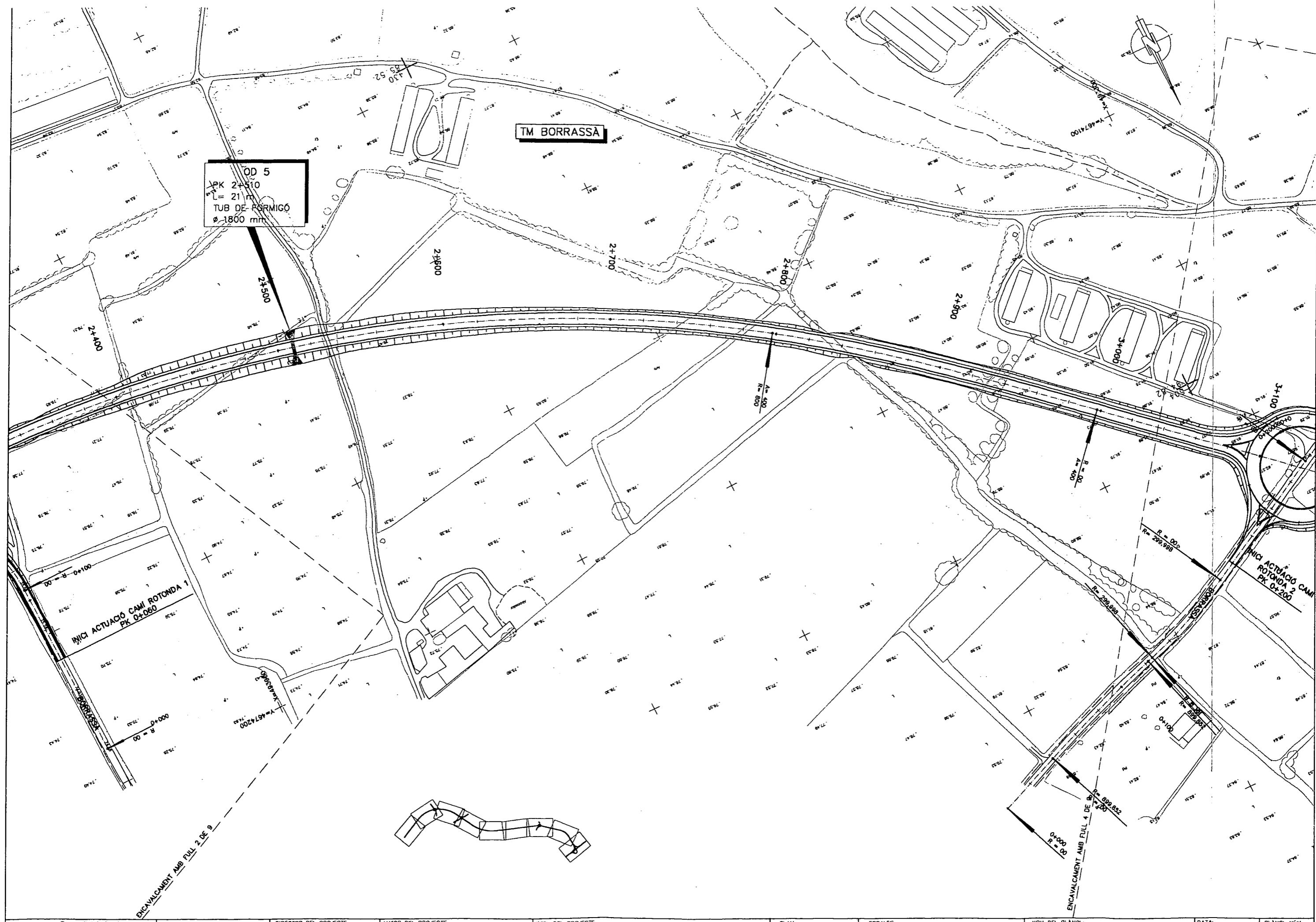
Fig. 1

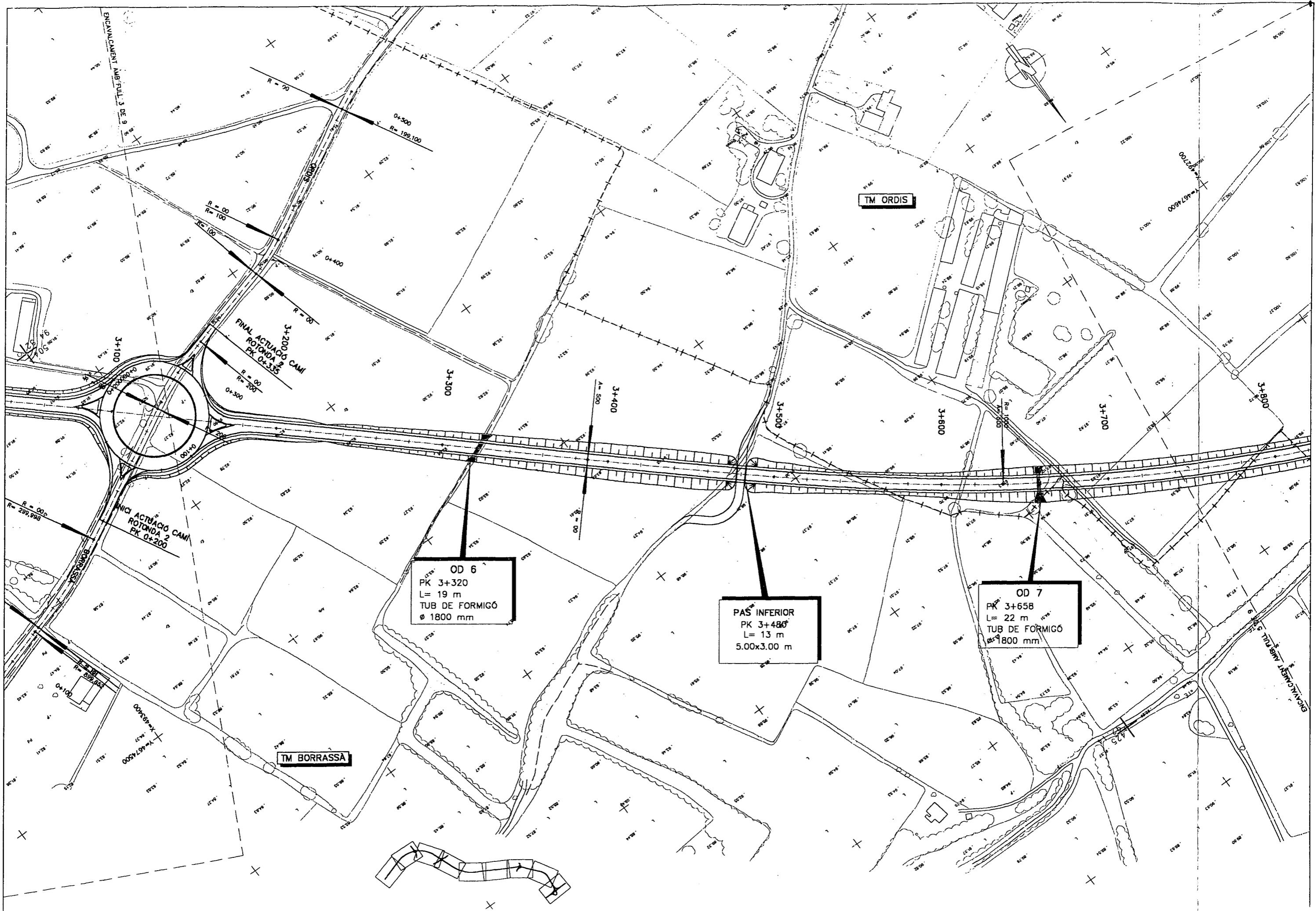
Full n. 7 Planta General

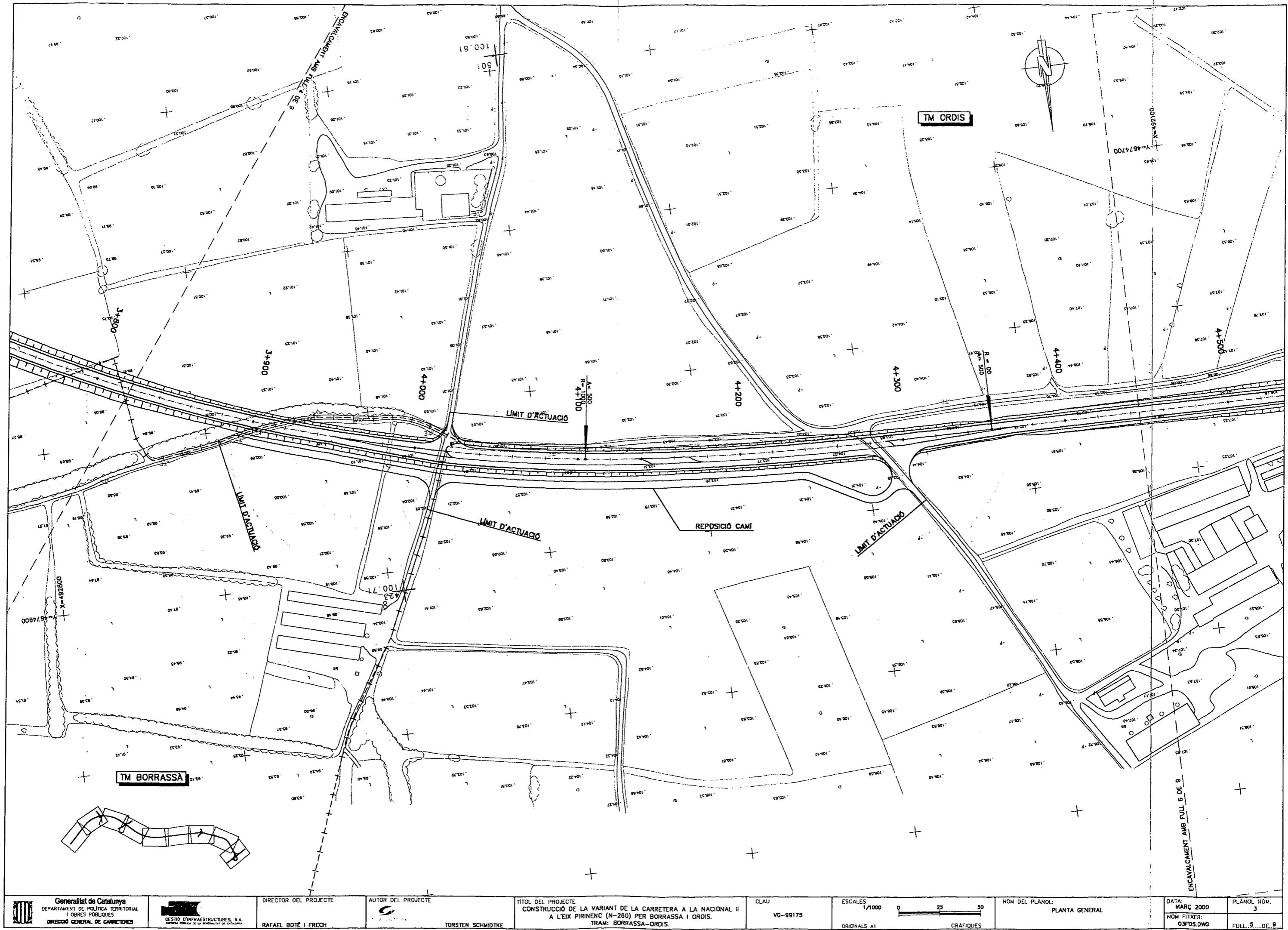

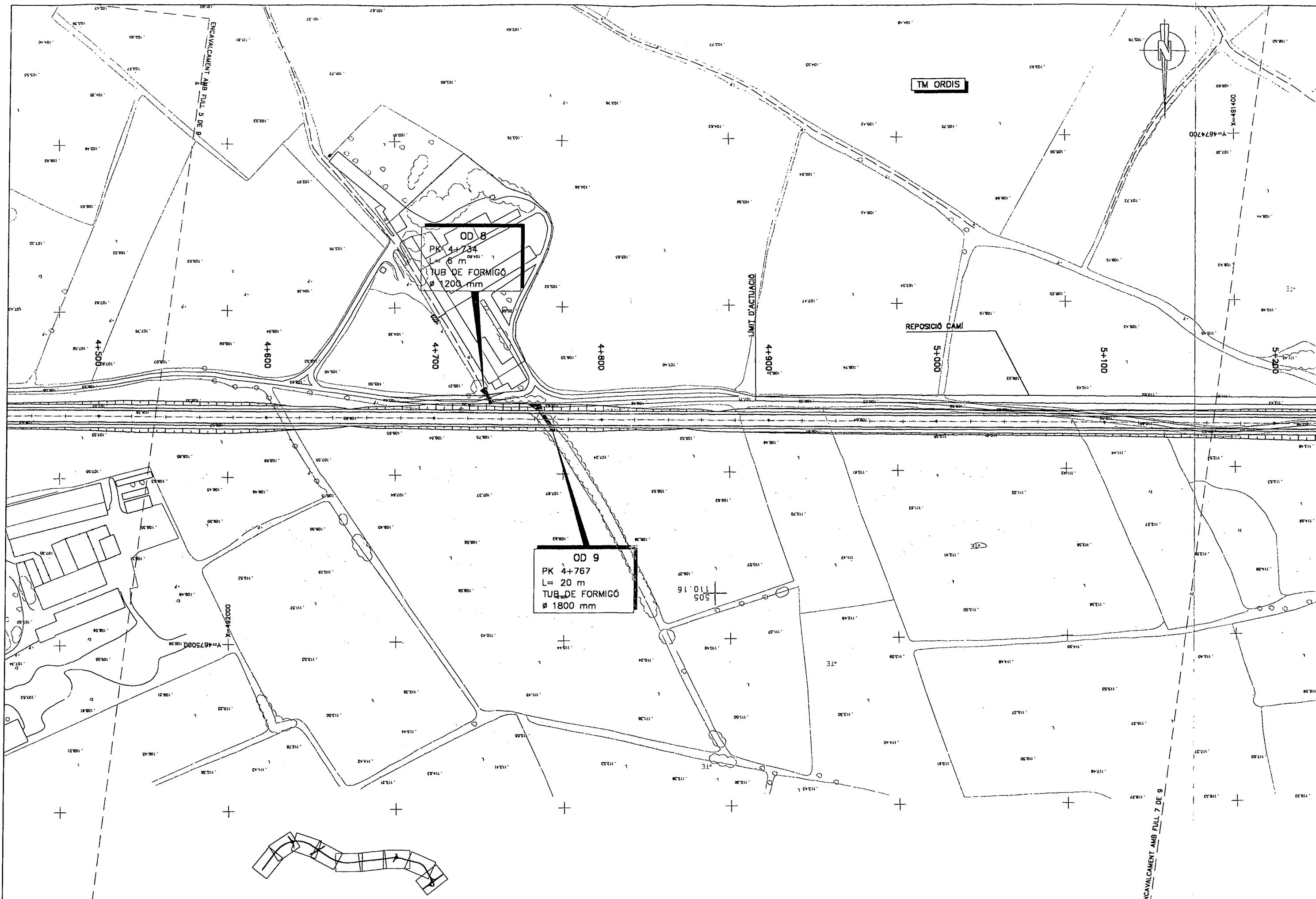
Generalitat de Catalunya DEPARTAMENT DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRAS PÚBLICAS DIRECCIÓN GENERAL DE CARRETERAS	ESTUDI D'INFRAESTRUCTURES, S.A. Sociedad Pública de Infraestructuras de Cataluña	DIRECTOR DEL PROYECTO RAFAEL BOTÉ I FRECH	AUTOR DEL PROYECTO TORSTEN SCHMIDTKE	TÍTOL DEL PROYECTO CONSTRUCCIÓ DE LA VARIANT DE LA CARRETERA A LA NACIONAL II A L'EIX PIRINENC (N-260) PER BORRASSÀ I ORDÍS. TRAM: BORRASSÀ-ORDÍS.	CLAU VG-99175	ESCALES 1/1000 ORIGINALS A1	NOM DEL PLÀNOL: PLANTA GENERAL GRAFIQUES	DATA: MARÇ 2000 NOM FITXER: 03F01.DWG	P. ANOL. NÚM. 3 P. FULL. 1 DE 9
--	---	--	---	---	------------------	-----------------------------------	--	--	---------------------------------------

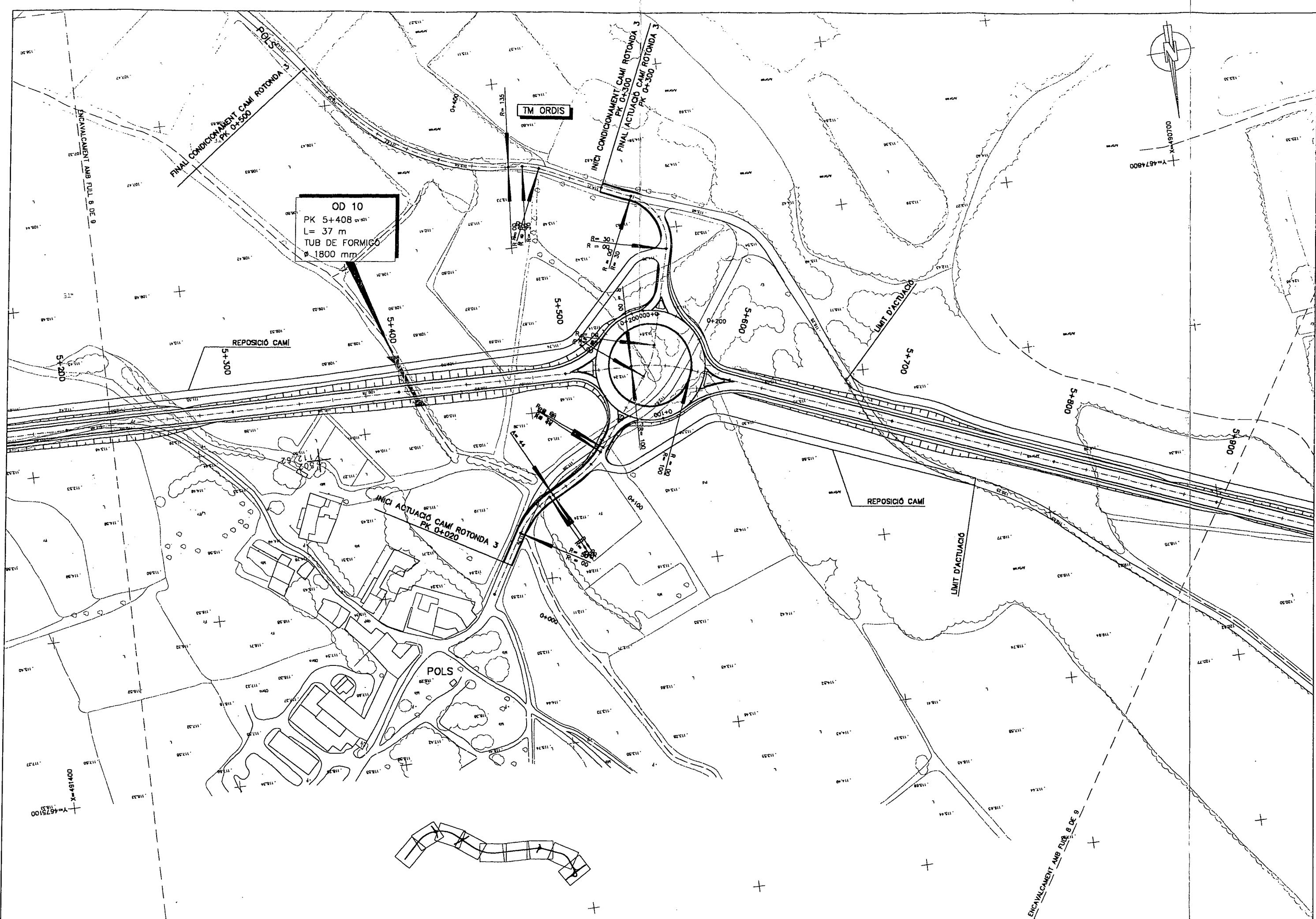

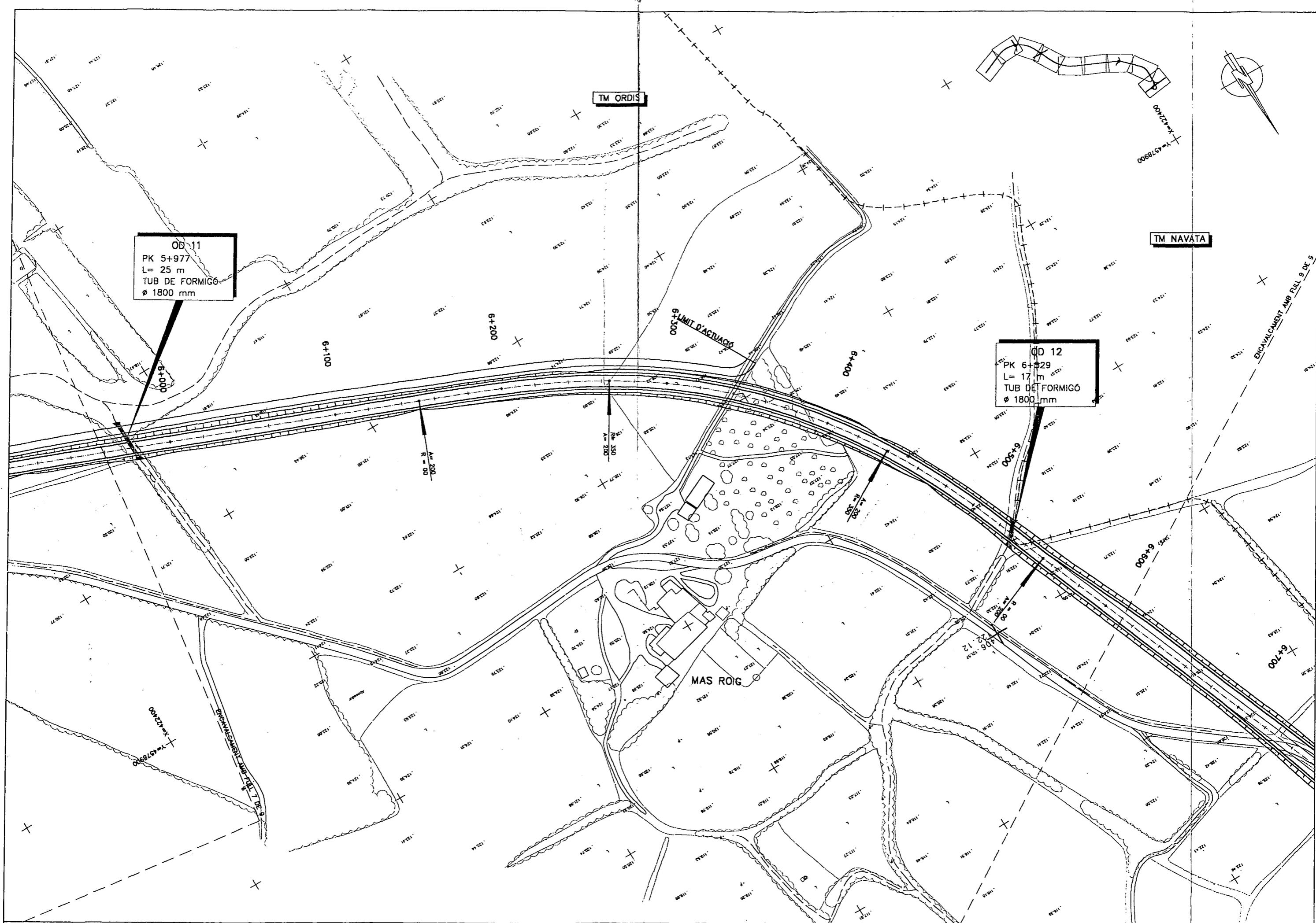

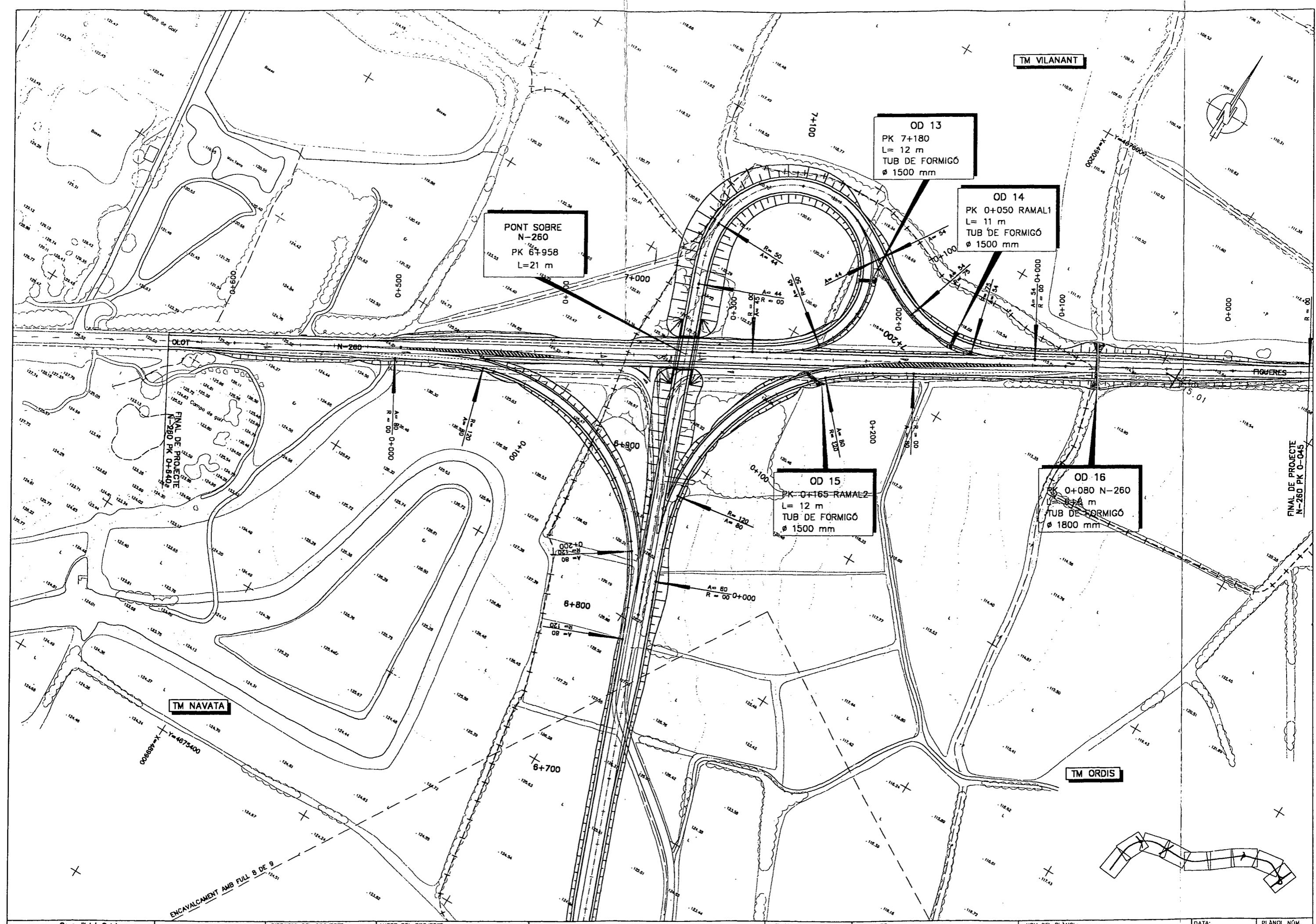

JANUS, S.L.

REPORTATGE FOTOGRÀFIC

JANUS, S.L.

Zona de bosc en el moment dels desbrossament

JANUS, S.L.

Detall d'un tram del traçat en el moment del seu rebaix

JANUS, S.L.

Detall d'un tall estratigràfic, on veiem
el subsòl totalment estèril i erm

JANUS, S.L.

Vista general de la situació del camí ramader dins el bosc

JANUS, S.L.

Sondeig N-S practicat en el camí i detall de la seva estratigrafia